

Frustrerede forbrugere siger nej tak til fjernvarme fra E.ON

Flere af de mindre kraftvarmeværker, som E.ON ejer på Sjælland, er præget af høje priser og utilfredse kunder. For nylig var der borgermøde på kroen i Skævinge.

BORGERMØDE

Af journalist Flemming Linnebjerg Rasmussen, Dansk Fjernvarme

Omkring 1,6 millioner danske husstande har fjernvarme. Heldigvis er langt hovedparten godt tilfredse, men i den lille by Skævinge ved Hillerød nord for København er godt 600 familier knap så glade for Danmarks mest udbredte forsyningsform.

På den lille station, hvor toget mod Hundested gør holdt, indbyder plakater byens borgere til møde på kroen. Emnet er fjernvarme, og formålet er at diskutere den problematiske situation, der hersker omkring fjernvarmeforsyningen i Skævinge, hvor høje priser og en usikker fremtid præger billedet.

Omkring kroen er parkeringspladserne fyldt, og det faktum, at enkelte biler har et banner med teksten "fjernvarme nej tak" i bagruden, giver et forvarsel om den stemning, der præger forsamlingen inden døre.

Salen er fyldt i en sådan grad, at arrangørerne fra den lokale initiativgruppe må bære ekstra stole ind.

Alvorlig situation

På vegne af initiativgruppen byder Kim Hendry velkommen og præsenterer det indbudte panel. Det omfatter blandt andet Hillerøds borgmester, flere andre lokalpolitikere samt kontorchef i Energitilsynet, Kamilla Holm Jonassen. Til gengæld har en af sagens hovedaktører, energiselskabet E.ON, der ejer byens kraftvarmeværk,

valgt at sende afbud til borgermødet med begrundelse i, at sådanne møder efter deres opfattelse ikke fører til en konstruktiv dialog. Flere af de fremmødte udtrykker højlydt deres utilfredshed med afbuddet.

Hillerøds borgmester, Kirsten Jensen (S), er den første til at få ordet.

- Situationen er alvorlig, og det er klart, at vi vil gøre, hvad vi kan, for at ændre på det, fastslog hun og henviste blandt andet til, at hun har været i dialog om en mulig gældssanering med klima- og energiminister, Connie Hedegaard. Hun har erklæret sig parat til at tage sagen op igen, hvis det er nødvendigt, når Energitilsynet er færdig med at behandle den sag, der aktuelt er i gang om netop Skævinges fjernvarmepris.

I den lille by Skævinge ved Hillerød nord for København har fjernvarmen og varmeværkets ejer, E.ON, et dårligt ry hos de godt 600 forbrugere. Foto: Flemming L. Rasmussen.

For nylig var beboerne i Skævinge samlet til borgermøde på kroen for at diskutere situationen omkring byens varmekærk. Foto: Flemming L. Rasmussen.

Kirsten Jensen skitserer herefter de tre centrale elementer, hun ser i situationen, nemlig gælden i værket, E.ON's prispolitik og mulighederne for på længere sigt at skifte brændselsform væk fra naturgassen.

Frustrerede borgere

I løbet af aftenen er spørgsmålene og kommentarerne fra salen mange og handler om alt lige fra de historiske årsager til, at byens borgere i dag er kunder hos et varmekærk med meget høje priser, og til mulighederne for at ændre på situationen. Der er mange spørgsmål om faktuelle forhold, eksempelvis E.ON's prispolitik og værkets tarifstruktur, størrelsen af gælden i værket og planerne for at afvikle den, samt betingelserne for at træde ud af det kollektive fjernvarmesystem. Her måtte ordstyrer Kim Hendry flere gange beklage, at E.ON ikke var mødt frem.

Generelt var stemningen præget af frustration over situationen og utilfredshed med værkets ejer, E.ON.

Aftenen bød på mange kritiske bemærkninger, og flere gav udtryk for, at de oplever E.ON som et lukket selskab og tiltroen til, at E.ON vil dem det bedste, var ikke stor. Heller ikke den lokale repræsentant i E.ON's bestyrelse eller repræsentanterne for den forbrugergruppe, der skal vare-

tage kommunikationen mellem E.ON og byens borgere, var i alle tilfælde i stand til at redegøre for de spørgsmål, der blev stillet om E.ON og selskabets hensigter med værket i Skævinge.

Skævinge er ikke alene

Borgermødet i Skævinge sluttede efter cirka tre timers intens og momentvis ophidset debat uden en egentlig konklusion. Det ligger dog fast, at der blandt borgerne i Skævinge ganske givet ikke kan findes mange, der er glade for E.ON. Og de er ikke alene.

E.ON er således også belastet af problemramte værker i byer som Præstø og Slagslunde. Men hvorfor er et verdensomspændende energiselskab som E.ON endt med at kæmpe med at få økonomien i en række små kraftvarmekærker på Sjælland til at køre fornuftigt?

Det har FJERNVARMEN ringet til E.ON Danmarks direktør, Jørn Bue Madsen, for at få svar på.

- Sagen er den, at det intet som helst har med ejerskabet af de værker at gøre. De problematiske kraftvarmekærker, vi har overtaget, er alle barmarksværker, og derfor har vi også de strukturelle problemer, andre værker har eller har haft: De er bygget for store i forhold til antallet af kunder, som tilmed bor for spredt. Derfor er der et stort varmetab. I Skævinge er det omkring 38 procent, andre steder

op imod 50 procent. Desuden har der fra mange år tilbage været stor gæld i værkerne, og den skal afskrives over tariffene. Så ejerskabet er bedøvende ligegyldigt, siger han.

Urealistisk tilslutningspris

Jørn Bue Madsen hæfter sig desuden ved, at man på mange af barmarksværkerne har brugt meget lave tilslutningspriser for at trække folk til. Lidt ligesom når teleselskaberne tilbyder en ny mobiltelefon for en krone. Det bider nu sig selv i halen.

- I Skævinge kostede det eksempelvis kun 500 kroner at komme med på fjernvarme og ikke 50.000 kroner, som ville have været nærmere den kostægte pris. Havde man betalt et realistisk beløb dengang, ville gælden i dag i sagens natur være mindre.

E.ON's direktør pointerer desuden, at et helt særligt forhold gør sig gældende for netop de værker, selskabet har overtaget. De anlæg, E.ON i dag ejer, var tidligere ejet af el-selskabet Nesa. Det fik betydning, da Christiansborgpolitikkerne i flere omgange uddelte midler til nødlidende barmarksværker. Det var nemlig kun andelsselskaber, der fik adgang til pengene, og E.ON's værker har derfor ifølge Jørn Bue Madsen ikke fået den samme økonomiske hjælp, der er tilkommet andre barmarksværker.

- Jeg synes, det var en mærkelig beslutning, at man politisk anerkendte barmarksværket, men samtidig undlod at støtte en bestemt gruppe barmarksværker. Vi er enige med borgerne i Skævinge om, at gældssanering også her er løsningen, og vi appellerer til politikerne om at anerkende problemet, siger Jørn Bue Madsen.

Ingen nem løsning

Ifølge Jørn Bue Madsen er det nødvendigt, at tre niveauer arbejder sammen, hvis der skal findes en løsning: Borgerne, E.ON samt lands- og lokalpolitikkerne.

- Der er desværre ingen hurtig og nem løsning. Havde der været det, havde vi naturligvis taget den i brug med det samme, siger han.

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

Men hvad gør I egentlig selv i E.ON for at løse problemerne i Skævinge og de andre byer, hvor jeres værker kører skidt rent økonomisk?

- Vi har igangsat en række tiltag. Vi er med succes gået over til at handle el på spotmarkedet i stedet for at afregne via treleds-tariffen. Hvis el-priserne forbliver på et højt niveau vil det styrke værkerens økonomi på længere sigt. Vi overvejer desuden at tage næste skridt og gå ind på regulerkraftmarkedet, som kan give en ekstra indtægt.

- Vi har derudover været i gang med at konsolidere vores langtidskontrakter på gaskøb, når beløbene er bedst mulige, her har vi taget nye systemer i brug i 2008. Og så optimerer vi anlæggene på en række måder for at få bedre virkningsgrader, siger Jørn Bue Madsen og tilføjer, at biogas kan blive interessant i fremtiden som et alternativ til naturgas.

Hvorfor har det så ikke udmøntet sig i bedre priser for kunderne?

- Det er fordi vi bruger det til at nedbringe den underdækning, der er i værket, langt hurtigere end det ellers ville blive gjort.

På borgermødet i Skævinge blev der rejst kritik af, at E.ON handler med sig selv, eksempelvis omkring service og gaskøb. Det ses som en metode til at skaffe profit til E.ON på bekostning af kunderne, som får en højere varmepris. Hvad er din kommentar til det?

- Det med, at vi handler med os selv, gør ikke tingene dyrere. Tværtimod giver det os stordriftsfordele, eksempelvis ved at have ét centralt call-center, hvor kunderne kan kontakte os uanset problemet, og hvor de ringer fra. Gaskøb sker på markedsvilkår helt efter bogen. Selve denne forretningsstruktur er i øvrigt ikke unik for os, den bruges mange steder i branchen og har været anvendt gennem de seneste 8-9 år.

Mangelfuld kommunikation

Hvorfor vælger E.ON at blive væk fra et borgermøde, som det i Skævinge?

- Der er desværre ingen hurtig og nem løsning, siger E.ON's direktør, Jørn Bue Madsen, om de problemramte værker i byer som Skævinge og Præstø.

- Vi har deltaget i sådanne møder tidligere og har dårlige erfaringer med det. Der er mange følelser i det her fra modtagerne, og jeg forstår deres frustration. Men store borgermøder har ikke ført til en god og konstruktiv dialog, de har tværtimod været direkte ubehagelige for de E.ON-medarbejdere, der var til stede. Vi vil utrolig gerne i dialog og har oprettet et forbrugerråd til formålet. Vi tilbyder alle vores forsyningsområder denne mulighed.

På borgermødet i Skævinge var det imidlertid tilsyneladende uklart for mange af de fremmødte, hvad forbrugerrådets rolle er, og hvem af deres medborgere, der overhovedet sidder i det. Rådets repræsentant efterlyste desuden mulighed for at komme til orde på E.ON's hjemmeside.

Når der ved et borgermøde er mange spørgsmål om basale faktuelle ting omkring E.ON samt driften af værket i Skævinge og værket økonomi samtidig med, at forbrugerrådet tilsyneladende ikke har haft den ønskede gennemslagskraft, er I så gode nok til at kommunikere med de kunder, I har?

- Det er komplekst at forklare disse ting, og det har vi ikke været gode nok til. Vi kan ikke være tilfredse med, at der er en sal af mennesker, der ikke føler, at de får den information, de gerne vil have. Men vores regnskaber er anmeldt til Energitilsynet, så de er tilgængelige for alle, og vi vil gerne

svare på spørgsmål, eksempelvis omkring ændringen i vores tarifstruktur i Skævinge, som blev debatteret ved borgermødet. Når den faste del nu udgør en større andel end tidligere, er det fordi vi har lavet tariffene mere kostægte. Dermed svarer den faste del til de faste omkostninger og den variable del til de variable omkostninger - helt i tråd med lovgivningen. Det var helt skævt sammensat før, og det har vi rettet til.

- Det er absolut heller ikke hensigten, at forbrugerrådet skal leve lidt i skjul, tværtimod, og det kan godt ske, at vi skal have oprettet et afsnit til formålet på vores hjemmeside, hvor forbrugerrådet kan offentliggøre referater, regnskaber og lignende informative, faktuelle oplysninger.

Skrantende image

I et interview med FJERNVARMEN i januar-nummeret 2008 fremhævede du, at et godt image var vigtigt for jer, både nationalt og lokalt. Set i det lys, hvordan vil du så karakterisere det image, I har i byer som Skævinge og Præstø?

- Jamen vores image er elendigt i de byer, hvor vi har barmarksværker, og vores image er ikke blevet bedre i den mellemliggende periode siden det interview. Vi vil forsøge at informere så meget som muligt, fordi vi føler, at den faktuelle viden er væsentlig og kan nuancere forbrugernes holdning til os. Så det skal vi være meget bedre til, ingen tvivl om det.

Er du bekymret for, at jeres problematiske image i byer som Skævinge og den megen omtale af disse problemsager har en afsmittende virkning på det generelle image for E.ON?

- Det er da en risiko, det er klart. Og vi er da også meget kede af de her sager. Når man vil drive en succesfuld virksomhed med ambitioner om vækst, kan vi naturligvis ikke være tilfredse med det. Det siger sig selv. Heldigvis er vi en stor virksomhed, hvor det er værd at bemærke, at langt de fleste af vores kunder er meget tilfredse med os. Blandt andet har vi 60 små kraftvarmeanlæg på Sjælland, som man aldrig hører om, fordi de

kører med en meget tilfredsstillende økonomi og ikke har samme problemer som barmarksværkerne.

Er der lys for enden af tunnelen for borgerne i Skævinge og de andre byer, hvor jeres værker har en anstrengt økonomi?

- Det skal der være. Men det indebærer, at politikerne kommer med

indover. Vi kan ikke løse det alene sammen med kunderne, det kunne man heller ikke tidligere, dengang de ikke-elværksejede barmarksværker fik tilskud af staten til nedbringelse af gælden.

Advarsel mod dødsspiral

På kroen i Skævinge var der dog også enkelte positive stemmer at finde. En

af dem tilhørte byrådsmedlem Mads Lundgren (S), der selv bor i Skævinge, men dog har et el-opvarmet hus.

Selvom han kritiserede E.ON i skarpe vendinger for at opføre sig "lusket", erklærede han sig nemlig som optimist på fjernvarmeværkets og byens vegne. Og han advarede mod den udbredte lyst til at melde sig ud.

- Jeg tror på en bedre fremtid for værket. Det er jeg nødt til. Vi er fanget i en uheldig og meget skidt situation, men vi er nødt til at stå sammen, ellers fører det for alvor til en dødsspiral. Vi kan i kommunen ikke bare give los. Fjernvarmesystemet er godt nok - bortset fra prisen, selvfølgelig. Der er mange knapper, både vi og ministeren kan trykke på. Lad os nu se, om ikke det sker, så vi kan få løst situationen på en god måde, opfordrede han.

fr@danskjernvarme.dk

ENERGITILSYNETS AFGØRELSE

ENERGITILSYNETS AFGØRELSE

Kort inden redaktionens afslutning offentliggjorde Energitilsynet sin afgørelse i undersøgelsen af E.ON's priser. Tilsynet besluttede blandt andet:

- At E.ON for en række værker har hævet priserne for varmen med op mod 59 %, hvilket er urimeligt, og at prisstigningerne skal ske over en periode
- At der ikke kan indregnes et underskud fra perioden før E.ON's ejerskab
- At fjernvarmen prissættes på en uigennemskuelig og urimelig måde af E.ON.

Beslutningerne betyder, at E.ON fremadrettet skal sænke priserne og ændre leveringsbetingelserne. Beslutningerne følges, efter drøftelse med E.ON, op med konkrete forslag til, hvordan E.ON kan rette op på forholdene.

Læs mere: www.energitilsynet.dk